

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-11 (İlk inceleme)
Karar Sayısı : 08-15/148-50
Karar Tarihi : 14.2.2008

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler :Tuncay SONGÖR, M. Sıraç ASLAN, Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN, Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER: Barış EKDİ, H.Suat ÖLMEZ, Hakan BİLİR, Evrim Özgül KAZAK

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Mehmet Cevdet GİRİTLİ
Temsilcisi Av. Nevin VARAN
Alparslan Türkeş Cad. (Çiftlik Cad.) 35/6 Beştepe Ankara

20

D. DOSYA KONUSU: Bilgin Grubu şirketlerinde yaşanan kontrol değişiklikleri.

30

40

E. İDDİALARIN ÖZETİ: Başvuru dilekçesinde özetle; 19.10.2000 tarihinde Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin imtiyazlı hisselerinin %59,64'ünün Bilgin Grubu'ndan Park Grubu'na devredildiği ve dolayısıyla Park Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin hakimiyetini ele geçirdiği, 23.10.2000 tarihinde söz konusu hisselerin %9,64'ünün geri verilmesiyle Park Grubu ve Bilgin Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş. imtiyazlı hisselerine %50-%50 oranında sahip oldukları,19.10.2000 tarihinde Park Grubu'na geçen hisselerin %9,64'ünün 4 gün sonra (23.10.2000 tarihinde) geri verilmesinin yapılan işlemin muvazaalı olduğunu gösterdiği, Dinç Bilgin ile Turgay Ciner arasında yapılan 12.6.2002 tarihli protokol ve 8.8.2002 tarihli sözleşme yoluyla "Merkez" adıyla kurulan tüm şirketlerde Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında "eşit hisse-eşit yönetim hakkı" olarak özetlenebilecek bir ortaklığın öngörüldüğü, Dinç Bilgin tarafından söz konusu protokol ve sözleşmenin ilgili makamlara sunulmasından sonra 1.4.2007 tarihinde Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) Merkez Grubu şirketlerine el koyduğu, İstanbul 6. İdare Mahkemesi'ne sunulan 3.4.2003 tarihli teslim ve imha protokolü isimli belge ile Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında yapılan 12.6.2002 tarihli protokol ve 8.8.2002 tarihli sözleşmenin ortadan kaldırıldığı iddia edildiği,19.10.2000 tarihinde Park Grubu'na devredilen A Grubu imtiyazlı hisselerin 1.11.2000 tarihinde Ciner, Karamehmet ve Vargı ortaklığı ile kurulan MTV¹'ye devredildiği, Turgay Ciner'in MTV'de sahip olduğu %15 oranındaki hisselerine Dinç Bilgin'in de %50 ortak olduğu, protokol ve hissedarlık anlaşmasının hile ve muvazaa ile saklanması amacının çağrı yükümlülüğünden muafiyet kazanmak olduğu, TMSF'nin, 3.4.2007 tarihinde yaptığı açıklamada, ortaya çıkan gizli protokol ve sözleşme gereği, Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasındaki TMSF onayına tabi devir ve satış protokollerini iptal ettiğini duyurduğu, böylelikle ortaklık yapısının 12.6.2002 tarihli protokol ile 8.8.2002 tarihli sözleşmede belirtilen ortaklık hükümlerine geri döndüğü, TMSF'nin Ağustos 2007'de Merkez Yayın Holding A.Ş.'nin tüm hisselerini devraldığı, ortaya çıkan gizli protokol ve

¹ Turgay Ciner, Mehmet Emin Karamehmet ve Murat Vargı tarafından kurulan konsorsiyumun adı MTM Haber Yatırım ve Ticaret A.Ş.(MTM) olup, söz konusu şirketin unvanının başvuruda sehven MTV olarak yazıldığı düşünülmektedir.

50 sözleşmeye göre Dinç Bilgin'in de Merkez Yayın Holding'in ortağı konumunda olduğu iddia edilmiştir.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 3.1.2008 tarih ve 29 sayılı ile giren başvuru üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri dikkate alınarak düzenlenen 1.2.2008 tarih, 2008-2-11/İİ-08-BE sayılı İlk İnceleme Raporu, 1.2.2008 tarih ve REK.0.06.00.00-110/36 sayılı Başkanlık önergesi ile Kurul gündemine alınarak 08-15 sayılı Kurul toplantısında karara bağlanmıştır.

60 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; Bilgin Grubunda yaşanan kontrol değişikliklerine ilişkin olarak başvuruda yer alan bilgiler ile ilgili olarak (yeni) bir işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığı ve bu çerçevede anılan başvurunun reddedilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. Bilgin Grubu Şirketlerinde Yaşanan Gelişmeler²

1- Bilgin Grubu, yaşadığı ekonomik sıkıntılar sebebiyle, 2000 yılı ikinci yarısında yerli ve yabancı ortak arayışına başlamış ve Park Grubu³ ile ortaklık anlaşmasına varmıştır. Yazılı olmayan bu anlaşmaya göre Park Grubu'nun, Bilgin Grubu hisselerinin %25'ini, kontrolünün ise %50'sini devralması öngörülmüştür. Söz konusu anlaşma uyarınca hisse devri yalnızca Sabah Yayıncılık A.Ş.'de gerçekleşmiştir. 19.10.2000 tarihinde gerçekleşen bu devir ile Medya Holding A.Ş.'nin Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde sahip olduğu toplam hisselerinin %15,92'si, yönetimde kontrolü sağlayan A grubu nama yazılı hisselerin %50'si Park Grubu'na devredilmiştir. Bu işlem sonrasında Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin kontrolü Bilgin Grubu'ndan Bilgin-Park Grubu ortak kontrolüne geçmiştir. Bilgin ve Park Grubları arasındaki sözlü anlaşma uyarınca 20.10.2000 tarihi itibarıyla Park Grubu, Bilgin Grubu'nun diğer şirketlerinin de yönetim kurullarında yer almaya başlamıştır.

80 2- 27.10.2000 tarihinde Bilgin Grubu'nun sahibi olduğu Etibank, TMSF'ye devredilmiştir. Bilgin Grubu'nun bankasına TMSF tarafından el konulması ertesinde Turgay Ciner, Mehmet Emin Karamehmet ve Murat Vargı oluşturdukları konsorsiyum (MTM)⁴ aracılığı ile Bilgin Grubu'nun tamamını almak üzere Dinç Bilgin ile sözlü bir anlaşmaya varmıştır. Söz konusu anlaşma uyarınca Bilgin Grubu'nun tüm yönetimi fiilen MTM'ye devredilmiştir. Bu genel devir işleminin bir parçası olarak; Park Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde sahip olduğu hisseler MTM'ye devredilmiştir.

² Bu bölümün yazılmasında aşağıda yer verilen Rekabet Kurulu ve yargı kararları ile TMSF tarafından yayınlanan duyurulardan faydalanılmıştır:

1,2,3. Paragraflar: 23.10.2001 tarih, 01-51/512-125 sayılı Rekabet Kurulu kararı

4. Paragraf: 10.11.2005 tarih,05-78/1053-295 sayılı Rekabet Kurulu kararı

5. Paragraf: 5.7.2007 tarihli İstanbul Bölge İdare Mahkemesi kararı

6. Paragraf: TMSF tarafından yapılan 3.5.2005 tarihli duyuru

7. Paragraf: 5.7.2007 tarihli İstanbul Bölge İdare Mahkemesi kararı, TMSF tarafından yapılan 01.04.2007 tarihli duyuru

8,9. Paragraflar: 5.7.2007 tarihli İstanbul Bölge İdare Mahkemesi kararı

10. Paragraf: TMSF tarafından yapılan 4.9.2007 tarihli duyuru

³ Metinde Park Grubu, Ciner Grubu, Turgay Ciner ve Merkez Grubu ifadeleri birbirlerinin yerine geçecek şekilde kullanılmıştır.

⁴Rekabet Kurulu'nun 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı kararında, MTM'nin Çukurova Grubu, Park Grubu ve Murat Vargı Holding tarafından ortak kontrol edildiği tespit edilmiştir.

Bilgin Grubu'nun medyada sahip olduğu diğer teşebbüslerin yönetimleri ise MTM tarafından hisse devri olmaksızın devranılmıştır.

90

3- 7.1.2001 tarihinde Dinç Bilgin geri döndüğünü açıklamış, bu açıklama sonrasında MTM yönetimindeki teşebbüslerde gerçekleştirilen genel kurullar ile yönetim kurulları yeniden şekillendirilerek, teşebbüsler fiilen tekrar Bilgin Grubu tarafından yönetilmeye başlanmıştır.

100

4- 1.10.2002 tarihinde Bilgin ve Ciner Grupları arasında akdedilen "Münhasır Programcılık Sözleşmesi" ile ATV televizyonunun programlarının hazırlanması ve reklam yeri satışı ile ilgili tüm faaliyetler, Bilgin Grubu'nun kontrolünde bulunan Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'den, Ciner Grubu'nun kontrolünde bulunan Merkez Yayın Holding tarafından kontrol edilen Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye devredilmiştir.

Yine 1.10.2002 tarihinde Bilgin ve Ciner Grupları arasında akdedilen "Tam Ruhsat (Lisans) Sözleşmesi" ile Sabah ve Takvim gazeteleri Bilgin Grubu kontrolünde bulunan Bilgin Yayıncılık A.Ş.⁵'den, Ciner Grubu'nun kontrolünde bulunan Merkez Yayın Holding tarafından kontrol edilen Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye devredilmiştir.

110

5- 1.10.2002 tarihli münhasır programcılık ve tam ruhsat sözleşmelerinin TMSF'nin muvafakatının alınmadan yapılması nedeniyle, TMSF tarafından, bu sözleşmeler yönünden tasarrufun iptali davası açılmıştır. Bunun üzerine 1.10.2002 tarihli sözleşmelerde TMSF'nin talepleri doğrultusunda değişiklikler yapılarak 17.11.2003 tarihinde TMSF ve Bilgin Grubu arasında bir protokol imzalanmıştır. Bu anlaşma ile Ciner Grubu şirketleri ile lisans veren Bilgin Grubu'na dahil Bilgin Yayıncılık A.Ş. ve Satel Sabah Televizyon prodüksiyon A.Ş. tarafından lisans sözleşmelerinde yer alan koşulların sağlanması ve ödemelerin yapılması konusunda (15 yıl boyunca firma bazında yıllık net kar toplamının %55'i veya firma bazında yıllık net cironun %6'sı, zarar edilmesi halinde firma bazında net cironun %3'ü tutarında lisans ücreti) 13.11.2003 tarihinde TMSF'ye taahhüname verilmiştir.

120

6- Söz konusu taahhüname ve sözleşmelerin Bilgin Grubu'nun TMSF'ye olan borçlarını belli bir vade ve sabit bir ödeme planı çerçevesinde ödeme imkanı vermeyen bir yapıya sahip olması ve ayrıca 17.11.2003 tarihli protokolün bazı şartlarının zamanında veya hiç yerine getirilmemesi, dolayısıyla yürürlüğe girmemiş olması sebepleriyle, TMSF tarafından, Bilgin Grubu'ndan alacağının daha sağlıklı bir hukuksal ve finansal model içerisinde tahsilini sağlayacak girişimlerde bulunulmuş, bu çerçevede çeşitli teşebbüslerle görüşülüp, teklifler alınmıştır. Bu çalışmalar kapsamında Merkez Grubu ile de görüşen TMSF ve Merkez Grubu arasında, 3.5.2005 tarihinde, Bilgin Grubu'nun sahip olduğu bir kısım mal, hak ve varlıkların Merkez Grubu tarafından edinilebilmesini öngören bir protokol imzalanmıştır.

130

7- 16.3.2007 tarihinde Dinç Bilgin tarafından TMSF'ye, Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında Merkez Grubu'da dahil olmak üzere tüm medya sektöründe ortaklık öngören 12.6.2002 tarihli bir protokol ve 08.08.2002 tarihli bir sözleşme sunulmuştur. Bunun

⁵ Basında yer alan haberlerden (<http://www.ilkhavadis.net/haberler/1551>) 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Rekabet Kurulu kararında 20.4.2001 tarihi itibarıyla Bilgin Grubu tarafından kontrol edildiği tespit edilen Sabah gazetesinin isim hakkına sahip Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin, 30.5.2001 tarihinde yönetim kurulunda alınan kararla, Sabah gazetesinin isim hakkını bedelsiz olarak Bilgin Yayıncılık A.Ş.'ye devrettiği anlaşılmaktadır.

140 üzerine TMSF 30.03.2007 tarih ve 2007/138 sayılı kararı ile, söz konusu protokol ve sözleşmede, Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında bir ortaklığın düzenlenmesi ve bu belgelerin TMSF, Bilgin ve Merkez Grupları arasında imzalanan 17.11.2003 ve 03.05.2005 tarihli protokollerin imzası aşamasında mevcut olduğu halde TMSF'nin bilgisinden hile ve muvazaaya dayalı olarak saklanması gerekçeleriyle, Bilgin Grubu ve Merkez Grubu şirketlerinin yönetim ve denetimlerini devir almıştır.

8- Bunun üzerine Turgay Ciner, TMSF'nin söz konusu kararının iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle 6. İdare Mahkemesinde; Dinç Bilgin'in TMSF'ye sunduğu 12.06.2002 ve 08.08.2002 tarihli sözleşme ve protokolün, 10.12.2002 tarihli protokol ve 03.04.2003 tarihli teslim ve imha protokolü ile taraflarca iptal, ikale ve fesh edildiği iddiası ile İstanbul 10. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde dava açmıştır.

150 9- 6. İdare Mahkemesinin yürütmenin durdurulması istemini reddetmesi üzerine, Turgay Ciner tarafından itiraz yoluyla İstanbul Bölge İdare Mahkemesi'ne başvurulmuştur. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi ise 05.07.2007 tarihli kararında, 6. İdare Mahkemesinin kararının kaldırılmasına ve TMSF'nin Merkez ve Medya Grubu şirketlerine el koymasına yönelik kararının yürütmesinin durdurulmasına karar vermiştir. Bölge İdare Mahkemesi söz konusu kararında; TMSF'nin 12.06.2002 ve 08.08.2002 tarihlerinde imzalanan protokol ve sözleşmeyi geçerli saydığı, Turgay Ciner'in ise Dinç Bilgin'ce verilen söz konusu belgelerin geçersiz olduğunu iddia ettiği, olayların çözümünün 10. Asliye Ticaret Mahkemesince görülen davanın sonucuna göre belirleneceği, bu sebeple 10. Asliye Ticaret Mahkemesinin kararı beklenmeksizin TMSF tarafından tesis edilen işlemin hukuka uygun bulunmadığı ve Turgay Ciner tarafından TMSF ile imzalanan 03.05.2005 tarihli protokolün yükümlülüklerinin aksatıldığı veya yerine getirilmediği yönünde herhangi bir tespit olmadığına hükmetmiştir.

170 10- Bölge İdare Mahkemesinin bu kararından sonra, 4.9.2007 tarihinde TMSF tarafından yapılan açıklamada, TMSF ile Ciner Grubu arasında 29.08.2007 tarihinde bir protokol imzalandığı, bu protokol ile Park Grubu'nun TMSF tarafından gerçekleştirilecek bütün işlemleri kayıtsız şartsız kabul etmeleri ile TMSF aleyhine dava haklarından peşinen feragat etmelerinin öngörüldüğü, bu çerçevede Merkez Grubu'nun oluşumu ve faaliyetleri aşamasında Bilgin Grubu'ndan intikal eden varlıklar arasında yer almayan varlıkların Ciner Grubu'na iadesinin düzenlendiği duyurulmuştur. TMSF aynı gün yaptığı diğer bir açıklama ile Bilgin/Merkez Grubu borçlularının mülkiyetinde bulunan televizyon ve gazete varlıklarından oluşan ATV-Sabah Ticari ve İktisadi Bütünlüğünü satışa çıkardığını açıklamıştır.

11- ATV-Sabah Ticari ve İktisadi Bütünlüğü ihalesi 5.12.2007 tarihinde yapılmış, ihaleyi tek katılımcı olan Turkuvaz Radyo Televizyon Gazetecilik ve Yayımcılık A.Ş.(Turkuvaz) kazanmıştır. Rekabet Kurulu 10.01.2008 tarih ve 08-04/37-13 sayılı kararı ile ATV-Sabah Ticari ve İktisadi Bütünlüğü içerisinde yer alan mal, hak ve varlıkların Turkuvaz tarafından devranılması işlemine izin vermiştir.

180 H.2. Değerlendirme

Başvuru konusu iddiaları 2 ana başlık altında toplamak mümkündür:

1. Bilgin Grubu şirketlerinde yaşanan hisse değişimleri ile ilgili sermaye piyasası mevzuatınca yerine getirilmesi gereken işlemlere ilişkin iddialar,

2. Bilgin Grubu şirketlerinde yaşanan kontrol değişikliklerine ilişkin 4054 sayılı Kanun bakımından yapılması gereken işlemlere ilişkin iddialar.

190 Bilgin Grubu şirketlerinde yaşanan hisse değişimlerinin hile ve muvazaa ile gerçekleştirilmesinin/saklanması nedeniyle tarafların sermaye piyasası mevzuatınca tabi oldukları çağrı yükümlülüğünden muafiyet kazanmak olduğu başta olmak üzere sermaye piyasası mevzuatına ilişkin iddialar hakkında, söz konusu iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınmasının mümkün olmaması sebebiyle, bu konularda herhangi bir işlem yapılamayacağı açıktır.

Başvuruda yer alan, Bilgin Grubu şirketlerinde yaşanan kontrol değişikliklerine ilişkin iddiaların ise 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir. Yapılan başvuruda Bilgin ve Ciner Grupları arasında gerçekleşen devir işlemlerine ilişkin iddiaları;

200 1. 19.10.2000 ve 23.10.2000 tarihinde yapılan hisse devirleri ile Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin Bilgin Grubu–Park Grubu ortak kontrolüne geçmesi,

2. 19.10.2000 tarihinde yapılan devir işlemi ile Park Grubuna devredilen hisselerin 1.11.2000 tarihinde MTM'ye devredilmesi,

3. 12.06.2002 tarihli protokol ve 08.08.2002 tarihi sözleşme ile “Merkez” adıyla kurulan tüm şirketlerde Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında bir ortaklığın kurulması

olarak sıralamak mümkündür.

210 **H.2.1. 23.10.2000 tarihinde yapılan hisse devirleri ile Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin Bilgin-Park Grubu ortak kontrolüne geçmesi işlemi**

220 Daha önce ifade edildiği üzere başvuruda, 19.10.2000 tarihinde Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin imtiyazlı hisselerinin %59,64'ünün Bilgin Grubu'ndan Park Grubu'na devredildiği, imtiyazlı hisselerin çoğunluğuna sahip olan Park Grubu'nun bu yolla Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin hakimiyetini ele geçirdiği, ancak hemen akabinde 23.10.2000 tarihinde söz konusu hisselerin %9,64'ünün Bilgin Grubu'na geri verildiği ve Park Grubu ile Bilgin Grubu'nun Sabah Yayıncılık A.Ş.'de sahip olduğu imtiyazlı hisselerin %50-%50 oranında eşitlendiği ifadelerine yer verilmiştir.

230 Olayların gelişimi bölümünde açıklandığı üzere, Dinç Bilgin ile Turgay Ciner arasındaki ortaklık anlaşmaları, Bilgin Grubu şirketlerinde taraflar arasında ortaklığı öngören sözlü bir anlaşma ile başlamaktadır. Bu anlaşma uyarınca 19.10.2000 tarihinde Sabah Yayıncılık A.Ş.'de kontrolü sağlayan imtiyazlı hisselerin yarısı Bilgin Grubu'na devredilmiş, 20.10.2000 tarihi itibarıyla Bilgin Grubu'na ait şirketlerde yönetimin yarısı Park Grubu'na geçmiştir. Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde hisse devirleri yoluyla, Bilgin Grubu'na ait diğer teşebbüslerde ise hisse devirleri olmaksızın yaşanan bu kontrol değişiklikleri 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Rekabet Kurulu kararında tespit edilmiştir. Bu çerçevede Rekabet Kurulu,

- Medya Holding A.Ş.'nin Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde sahip olduğu hisselerinin bir kısmının (toplam hisselerin %15,92'si, yönetimde kontrolü sağlayan A grubu nama yazılı hisselerin %50'si) Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları

Ticaret A.Ş., Ayhan Erhan Aygün ve Turgay Ciner'e devredilmesi⁶ işleminin 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in 4. maddesi kapsamında olduğuna ve devir işlemine izin verilmesine,

- 240 - Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.'nin, 20.10.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin Grubundan Bilgin-Park Grupları ortak kontrolüne geçmesi işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2.maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğuna, ancak Kurul kararının alındığı tarihte teşebbüsün kontrolünün işlemden önceki hale dönmesi dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında değerlendirilme yapılmasına gerek kalmadığına

karar vermiştir.

- 250 Yukarıda yer verilen karardan, Sabah Yayıncılık A.Ş.'nin kontrolünün Bilgin Grubu'ndan Bilgin-Park Grubu ortak kontrolüne geçmesine ilişkin başvuruda yer alan iddianın daha önce Kurul tarafından değerlendirildiği/karara bağlandığı görülmektedir. Dolayısı ile söz konusu iddiaya ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlemin yapılmasına gerek olmadığı anlaşılmaktadır.

H.2.2. 19.10.2000 tarihinde yapılan devir işlemi ile Park Grubuna devredilen hisselerin 1.11.2000 tarihinde MTM'ye devredilmesi işlemi

- 260 Başvuruda yer alan bir diğer iddia ise 19.10.2000 tarihinde yapılan devir işlemi ile Park Grubu'na devredilen hisselerin 1.11.2000 tarihinde MTM'ye devredilmesidir. Daha önce ifade edildiği üzere, 27.10.2000 tarihinde, Etibank'a el konulmasından sonra, Park Grubu Bilgin Grubu'nun tamamını devralmak için bir ortaklık arayışına girişmiş, Mehmet Emin Karamehmet, Turgay Ciner ve Murat Vargı tarafından kurulan bir konsorsiyum olan MTM ile Dinç Bilgin arasında yapılan sözlü anlaşma ile Bilgin Grubu şirketleri MTM'ye devredilmiştir. Söz konusu anlaşma uyarınca Sabah Yayıncılık A.Ş.'deki Park Grubu'na ait hisseler MTM'ye devredilmiştir. Anılan devir işlemlerini 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı kararında tespit eden Rekabet Kurulu;

- 270 - Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş., A. Erhan Aygün ve Turgay Ciner'in Sabah Yayıncılık A.Ş.'nde sahip olduğu hisselerin MTM 'ye devredilmesi işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi kapsamında olduğuna ve devir işlemine izin verilmesine,
- Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'nin; 30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin Grubundan MTM'ye geçmesi,
- Birleşik Basın Dağıtım A.Ş.'nin; 30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin-Park Grupları ortak kontrolünden MTM'ye geçmesi,
- Medya Basın Servisleri ve Ticaret A.Ş.'nin; 30.11.2000 tarihinde yönetim kurulunda kontrolün Bilgin-Park Grupları ortak kontrolünden MTM'ye geçmesi

işlemlerinin 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2.maddesi anlamında bir devralma işlemi olduğuna, ancak Kurul kararının alındığı tarihte teşebbüsün kontrolünün işlemden önceki hale

⁶ Rekabet Kurulu'nun 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı kararında, Penyelüks Tekstil Sanayi ve Ticaret A.Ş., Park Marina İşletmeciliği Turizm Denizcilik ve Ticaret A.Ş., Park Savunma Sanayi Otomotiv Tekstil Gıda İnşaat Ziraat Tıbbi ve Kimyevi Malzeme Ekipmanları Ticaret A.Ş. şirketlerinin çoğunluk hisselerine Turgay Ciner'in sahip olduğu, bu sebeple söz konusu teşebbüslerin Park Grubu olarak tek ekonomik bütünlük içerisinde yer aldıkları tespit edilmiştir.

280 dönmesi dolayısıyla 4054 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında değerlendirilme yapılmasına gerek kalmadığına karar vermiştir.

Yukarıda yer verilen karar ile, başvuruda yer alan Sabah Yayıncılık A.Ş. imtiyazlı hisselerinin bir kısmının MTM'ye devredilmesine ilişkin iddianın da daha önce Kurul tarafından değerlendirildiği/karara bağlandığı görülmektedir. Bu sebeple, söz konusu iddiaya ilişkin olarak, 4054 sayılı Kanun kapsamında herhangi bir işlemin yapılmasına gerek olmadığı sonucuna varılmıştır.

290 **H.2.3. 12.06.2002 tarihli protokol ve 08.08.2002 tarihli sözleşme ile "Merkez" adıyla kurulan tüm şirketlerde Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında bir ortaklığın kurulması**

Yukarıda yer verilen 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Kurul kararından, Bilgin Grubu şirketlerinin kontrolünün önce Bilgin Grubu-Park Grubu ortak kontrolüne daha sonrada MTM'ye devredildiğinin tespit edildiği görülmektedir. Kurul aynı kararında ayrıca, Dinç Bilgin'in 7.1.2001 tarihinde geri döndüğünü açıklamasını takiben Bilgin Grubu şirketlerinde genel kurullarda alınan kararlar ile kontrolün tekrar Bilgin Grubu'na geçtiğine de hükmetmiştir.

300

Bilgin Grubu şirketlerinin yönetimlerinin sırasıyla;

- Bilgin Grubu yönetiminden Bilgin Grubu-Park Grubu ortak yönetimine
- Bilgin Grubu-Park Grubu ortak yönetiminden MTM yönetimine,
- MTM yönetiminden Bilgin Grubu yönetimine

geçmesi işlemlerinin tespit edildiği 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Kurul kararının iptali istemiyle MTM tarafından Danıştay nezdinde açılan dava, Rekabet Kurumu lehine sonuçlanmış ve karar kesinleşmiştir⁷⁻⁸.

310

Rekabet Kurulu söz konusu karardan sonra, yürüttüğü resen inceleme sonucunda verdiği 10.11.2005 tarih ve 05-78/1053-295 sayılı kararı ile de; 1.10.2002 tarihinde Bilgin ve Ciner Grupları arasında akdedilen "Münhasır Programcılık Sözleşmesi" ile ATV Televizyonu'nun Bilgin Grubu kontrolünde bulunan Satel Sabah Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'den Ciner Grubu tarafından kontrol edilen Merkez ATV Televizyon Prodüksiyon A.Ş.'ye devredildiğini ve "Tam Ruhsat (Lisans) Sözleşmesi" ile Sabah ve Takvim gazetelerinin Bilgin Grubu kontrolünde bulunan Bilgin Yayıncılık A.Ş.'den Ciner Grubu tarafından kontrol edilen Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.'ye devredildiğini tespit etmiştir.

320

Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, başvuru dilekçesinde yer almakla beraber daha önce Kurul incelemesine tabi olmamış tek işlemin, "Merkez" adıyla kurulan tüm şirketlerde Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında bir ortaklığın kurulmasının

⁷ Danıştay 13. Dairesi 14/03/2006 tarih ve 2005/126 E., 2006/1410 K. sayılı kararı.

⁸ 04.12.2001 tarih ve 01-58/601-156 sayılı Rekabet Kurulu kararı ile 23.10.2001 tarih ve 01-51/512-125 sayılı Kurul kararına konu devralma işlemlerinin bildirilmemesinden dolayı, işlemin taraflarına 4054 sayılı Kanun'un 16/1. maddesine göre idari para cezası verilmesine karar verilmiştir. Söz konusu kararın iptali istemiyle MTM ve Dinç Bilgin ile Sabah Yayıncılık A.Ş. tarafından açılan davalarda verilen Danıştay 13. Dairesi'nin 22.06.2005 tarih ve 2005/3356 K. sayılı kararı, Danıştay İDDK'nın 15.12.2006, 2005/3326 E., 2005/2807 K.; 31.05.2007, 2006/2184 E., 2007/1338 K. tarih ve sayılı kararları ile 04.12.2001 tarih ve 01-58/601-156 Kurul kararı da kesinleşmiştir.

öngörüldüğü iddia edilen 12.06.2002 tarihli protokol ve 08.08.2002 tarihli sözleşme olduğu anlaşılmaktadır.

330 Başvuru dilekçesinde yer alan ve Rekabet Kurulu'nca daha önce değerlendirilmemiş tek işlem olan 12.06.2002 tarihli protokol ve 08.08.2002 tarihli sözleşme ilk kez, daha önce ifade edildiği üzere, TMSF tarafından 1.4.2007 tarihinde yapılan basın açıklaması ile kamuoyuna duyurulmuştur. Bu açıklamada; 12.06.2002 tarihli protokol ve 08.08.2002 tarihli sözleşmelerle Dinç Bilgin'in medya sektöründe Turgay Ciner ile ortak oldukları, 1.10.2002 tarihinde Dinç Bilgin ve Turgay Ciner arasında Lisans Sözleşmelerinin imzalandığı, bu tarihten itibaren başlayan sürecin tamamında Dinç Bilgin ve Turgay Ciner'in ortak hareket ettikleri, lisans sözleşmelerinin TMSF ile Bilgin Grubu arasında imzalanan 17.11.2003 tarihli ve TMSF, Bilgin ve Merkez Grubu firmaları arasında imzalanan 03.05.2005 tarihli protokollerin imzası aşamasında mevcut olduğu halde, protokol taraflarınca TMSF'nin bilgisinden gizlendiğinin anlaşıldığı ifadelerine yer verilmiştir.

340 TMSF'nin Merkez Grubu şirketlerine el koyma kararı ertesinde, Ciner Grubu tarafından, Dinç Bilgin'in TMSF'ye sunduğu 12.06.2002 ve 08.08.2002 tarihli sözleşme ve protokolün, 10.12.2002 tarihli protokol ve 03.04.2003 tarihli teslim ve imha protokolü ile taraflarca iptal, ikale ve fesh edildiği iddiası ile İstanbul 10. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde dava açılmasından, Ciner Grubu'nun söz konusu sözleşme ve protokolün yapılmadığını değil, fesh edildiğini iddia ettiği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, Ciner Grubu'nca da söz konusu protokol ve sözleşmenin yapılmış olduğu teyit edilmektedir.

350 Hatırlanacağı üzere, söz konusu protokol ve sözleşme değişiklikleri öncesinde, Bilgin Grubu şirketlerinin yönetimi, söz konusu şirketlerde yapılan genel kurullar sonucunda, Bilgin Grubu'nun kontrolünde bulunmaktadır. Bu durumda söz konusu protokol ve sözleşme ile Bilgin Grubu şirketlerinde bir kontrol değişikliği yaşanıp yaşanmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, her ne kadar 10. Asliye Ticaret Mahkemesi'nde açılan davanın konusu gereği protokol ve sözleşmenin varlığının mevcudiyeti ortaya konulabilse dahi, söz konusu protokol ve sözleşme gereği şirketlerin yönetiminin *fiilen* her iki grubun ortak kontrolü altında olup olmadığının tespiti mümkün görünmemektedir. Bir başka deyişle söz konusu tarihlere şirketlerin *fiilen* hangi kontrol yapısı altında yönetildiği belirsizliğini korumaktadır. Bu çerçevede, yapılacak değerlendirmeler; protokol ve sözleşme ile şirketlerin yönetiminde bir kontrol değişikliği yaşandığı ve fiili durumunda protokol ve sözleşmede yer verilen iradelerin bir yansıması olarak gerçekleştiği varsayımı altında yapılacaktır.

360 Bu çerçevede, başvuruda yer alan ifadeler ve TMSF tarafından yapılan açıklamalar ışığında, Karar'ın devamında başvuruda yer verilen son iddianın değerlendirilmesi; 12.6.2002 tarihli protokol ve 8.8.2002 tarihli sözleşme ile;

- Bilgin Grubu şirketlerinin yönetiminin Bilgin-Park Grubu'nun ortak kontrolüne geçtiği,
- Bilgin Grubu bünyesinde faaliyet gösteren televizyon ve gazetelerin tüm faaliyetlerini Bilgin-Park Grubu ortak kontrolünde bulunan "Merkez Şirketleri" adı altında yürütmüş oldukları

370 varsayımları (önkabulü) altında yapılacaktır. Bu anlamda Karar'daki değerlendirme, protokol ve sözleşme ile; şirketlerin kontrol mekanizmalarında değişiklik yapılmasının ve ortak yürütülecek faaliyetlerin yeni kurulacak başka bir çatı altında devam etmesinin

amaçlandığı ve bu durumda hayata geçirildiği kabulü üzerine (dikkate alınarak) yapılacaktır.

Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 7.maddesi açısından yapılan incelemeleri;

- 380
- işlemin niteliği
 - işlemin bildirim tabi olup olmadığı,
 - işlemin Kanun'un 7. maddesi açısından değerlendirilmesi
 - işlemin zamanında bildirilip bildirilmediği

başlıkları altında özetlemek mümkündür.

Yapılan protokol ile Bilgin Grubu şirketlerinin yönetiminin Bilgin Grubu'ndan Bilgin-Park Grubu ortak yönetimine geçtiği varsayımı altında, yapılan işlemi 1997/1 sayılı Tebliğ bakımından bir birleşme/devralma olarak nitelemek mümkündür.

390

Bilindiği gibi bir birleşme/devralma işleminin Rekabet Kurulu'na bildirim, 1997/1 sayılı Tebliğ'de yer verilen ciro ve pazar payı eşiklerinin aşıldığı durumlarda zorunludur. Ancak hatırlanacağı üzere Bilgin ve Merkez Grubu şirketlerinin yönetim ve denetimleri, 30.03.2007 tarih ve 2007/138 sayılı karar ile TMSF tarafından devralınmış ve söz konusu şirketler 5.12.2007 tarihinde yapılan ihale ile de Turkuvaz'a devredilmiştir. Dolayısı ile yapılan protokol ile şirketlerin kontrolünde değişiklik yaşanmış olsa dahi, halihazırda şirketlerin yönetimi, protokol/sözleşme ile ortaya konan (iradeden) yönetimden farklılık arz etmekte olup, gelinek nihai durum bakımından yapılan inceleme sonucunda, Rekabet Kurulu 10.01.2008 tarih ve 08-04/37-13 sayılı kararı ile ATV-Sabah Ticari ve İktisadi Bütünlüğü içerisinde yer alan mal, hak ve varlıkların Turkuvaz tarafından devranılması işlemine izin vermiştir.

400

Bu anlamda birleşme/devralma işlemleri bakımından Rekabet Kurulu'nca yapılacak işlemin bildirim tabi olup olmadığının ve işlemin Kanun'un 7. maddesi açısından hakim durum yaratılarak veya hakim durum güçlendirilerek etkin rekabetin önemli ölçüde engellenip engellenmediğinin değerlendirilme nedenleri, pratik önem ve gerekliliği, o tarihlerde Bilgin Grubu şirketlerinin tek başına Bilgin Grubu'nun kontrolünde bulunduğu ve Ciner/Park Grubu'nun pazardaki konumu ile yaşanan diğer süreçlerin Rekabet Kurulu'nun 10.11.2005 tarih ve 05-78/1053-295 sayılı kararı ile değerlendirildiği dikkate alındığında, ortadan kalkmıştır.

410

Bilindiği gibi bir birleşme/devralma işleminin bildirilmesinin zorunlu olduğu hallerde yapılması gereken bir diğer inceleme ise işlemin zamanında Rekabet Kurulu'na bildirilip bildirilmediğinin kontrolüdür.

420

Değerlendirme konusu protokol ve sözleşmelerin yapıldıkları tarihler olan 12.6.2002 ve 8.8.2002 tarihlerinde 4054 sayılı Kanun'un yürürlükte olan "*Para Cezaları ve Süreli Para Cezalarında Zamanaşımı*" başlıklı 19. maddesinde bildirimle ilgili zaman aşımı süresi 3 yıl olarak belirlenmiştir. İlgili Kanun maddesi her ne kadar 23.1.2008 tarih ve 5728 sayılı Yasa ile yürürlükten kaldırılmış olmakla birlikte, söz konusu işlemin bildirilmesi zorunlu olsa dahi, her hal ve karda para cezası bakımından zaman aşımına uğradığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dolayısı ile başvuruya konu protokol/sözleşme ile Bilgin Grubu şirketleri yönetiminin Bilgin-Park Grubu ortak kontrolüne geçmiş olduğu kabul edilse dahi, Rekabet Kurulu'nca konu ile ilgili bir işlem tesis edilmesine, yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, gerek bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

08-15/148-50

I. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, başvuru konusu ile ilgili olarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem tesis edilmesine gerek bulunmadığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

430